

Position Paper Fox-IT

De vaste Commissie voor Digitale Zaken, d.d. 8 december 2021.

Fox-IT staat voor een open, veilige en democratische samenleving en levert hier dagelijks haar bijdrage aan. Wij doen dit door in de frontlines te strijden tegen criminele en statelijke actoren. Als Nederlandse BV die midden in de samenleving staat participeren wij daarnaast in vele samenwerkingsverbanden om deze bijdrage te kunnen leveren. Bijvoorbeeld als één van de medeoprichter van branchevereniging Cyberveilig Nederland, die de kwaliteit en transparantie van de cybersecuritysector in Nederland vergroot. Ook strijden wij voor gelijke kansen op de arbeidsmarkt voor de jonge generatie door middel van de samenwerking die wij met JINC hebben.

Ons werk in cybersecurity voeren we samen met partners en klanten uit. We zien dan ook dagelijks de dreiging waar organisaties mee te maken hebben. Het is een gegeven dat onze achterstand op het gebied van cybersecurity alleen maar toeneemt en blijft toenemen, want hoewel er vele rapporten zijn geschreven, blijft de opvolging en uitvoering uit. Het is geen excuus dat de digitale wereld snel verandert, het is niet nieuw dat we afhankelijk zijn van ICT, het is niet nieuw dat technologie zich ontwikkelt, het is niet nieuw dat er een tekort is aan personeel en het is niet nieuw dat de kwetsbaren in onze samenleving beschermd moeten worden. Als Delfts bedrijf, onder de rook van Rotterdam: niet lullen maar poetsen dus.

De tijd van praten is dus voorbij: het is tijd om in actie te komen. Wat de overheid moet doen om de weerbaarheid van de maatschappij, organisaties en burgers te verhogen, is bekend. Hiervoor verwijzen we u naar het rapport van de Cybersecurityraad uit april 2021. Er is een hoge mate van eensgezindheid onder securityexperts over dit rapport, en wij adviseren u ten eerste om dit rapport centraal te laten zijn in de securityambitie van de rijksoverheid. Laat het niet verdwijnen in een voetnoot van het aankomende regeerakkoord.

De overheid hoeft het niet alleen te doen. Daar waar wij als organisatie onze bijdrage kunnen leveren doen wij dat. Sterker nog, in sommige gevallen kan weerbaarheid alleen worden bereikt in een gelijkwaardige publiek-privaat verhouding, oftewel samen. Fox-IT benadrukt dan ook het belang van gelijkwaardige en wederkerige partnerschappen van het bedrijfsleven met de overheid. Want alleen met kennis van beide kanten kan de meest optimale oplossing gerealiseerd worden die past bij de toenemende dreiging en het groeiend belang van ICT.

Datasoevereiniteit is hier een voorbeeld van. Overheidsorganisaties zetten steeds meer, vrijwillig of onder druk van grote ICT-dienstverleners, data in de cloud. In deze situaties is het belangrijk dat de Nederlandse overheid de controle houdt over de eigen data. De data moet beschermd worden met behulp van encryptie en moet "uit de cloud" gehaald kunnen worden wanneer dit nodig is. Integriteit en vertrouwelijkheid moeten daarbij gewaarborgd zijn. Om dit soort vraagstukken goed aan te pakken is gelijkwaardige samenwerking met vertrouwde private partners noodzakelijk.

Voor burgers, bedrijven en de maatschappij als geheel is de veiligheid en weerbaarheid van Rijksoverheid en vitale aanbieders cruciaal. Voor de Rijksoverheid en haar toeleveranciers adviseren wij om naar een variant van het Algemene Beveiligingseisen Defensieopdrachten (ABDO) te kijken voor de gehele Rijksoverheid. Uniformiteit daar waar het kan, maatwerk daar waar nodig. Vanwege

het belang zijn wij voorstander om ICT-dienstverleners in dit domein te certificeren of in geval van gerubriceerde informatie zelfs te auditen.

Voor vitale aanbieders geldt dat zij in het fysieke domein dienen te voldoen aan verschillende eisen vanwege het belang van deze organisaties voor de maatschappij, maar in het digitale domein is de situatie anders. Vanuit de NIB wordt nu gesteld dat vitale aanbieders “passende maatregelen” moeten nemen, zonder duidelijkheid te bieden wat die maatregelen zouden moeten zijn. In de praktijk betekent dit dat sommige aanbieders nauwelijks aan maatregelen gebonden zijn. Fox-IT ziet het als onontkoombaar dat ook in het digitale domein voor vitale aanbieders hardere minimale eisen gaan gelden met een prominentere rol voor de toezichthouders.

Veiligheid en weerbaarheid zijn niet alleen een gevolg van de maatregelen die een organisatie neemt, maar leunen voor een groot deel ook op de veiligheid van hard- en software. Ook over dit onderwerp staan in het voorgenoemde CSR-rapport concrete aanbevelingen die wij van volledig onderschrijven. We willen een terugkerend discussiepunt uit dit dossier onder uw aandacht brengen. AMS-IX en ECP hebben, samen met partners, waaronder Fox-IT, een neutrale overzichtskaart gepubliceerd met alle voor- en tegenargumenten voor een wettelijke ontsleutelingsverplichting voor bedrijven als Whatsapp, iMessage en Telegram (over-the-top diensten). Fox-IT is een tegenstander van een dergelijke verplichting.

Tenslotte de mens. Vaak de zwakste schakel genoemd, maar niets is minder waar. Bij gelaagde beveiliging is de mens vaak de meest flexibele laag, in staat om alert te reageren daar waar techniek faalt. Maar daarvoor moet de mens wel weerbaar zijn. En hoewel we kinderen in Nederland van jongs af aan leren hoe ze weerbaar zijn in het verkeer, is weerbaarheid op digitaal vlak de grote afwezige in het Nederlandse curriculum. Dit is onacceptabel. Informatie over digitalisering, inclusief veiligheid, moet zo spoedig mogelijk in het curriculum worden opgenomen. Op dit moment vullen goede initiatieven als Hackshield deze leemte.

Enigszins tegenstrijdig aan, maar met name ook aanvullend op het motto “niet lullen maar poetsen” geldt dat de meetbaarheid en effectbepaling van maatregelen vooraf gedefinieerd moet worden. Investeer dan ook in en breng tot uitvoering van initiatieven die vooraf duidelijke doelen hebben en tegen een meetlat gehouden kunnen worden. Dit maakt het ook makkelijker om te stoppen wanneer het toch niet blijkt te werken. Met de opgebouwde kennis die Fox-IT in huis heeft kunnen wij hier ook een goede bijdrage aan leveren.

Samenvattend geven wij u als commissie vier standpunten mee die vanuit Fox-IT van belang zijn:

- Start gelijkwaardige en wederkerige partnerschappen tussen het bedrijfsleven en de overheid om strategisch vraagstukken aan te pakken.
- Zorg dat zowel Rijksoverheid, vitale aanbieders en toeleveranciers, inclusief security providers, moeten voldoen aan een set minimale eisen en borg daarbij een prominente rol voor de toezichthouder.
- Neem digitale weerbaarheid op in het curriculum in het basis- en middelbare onderwijs.

Samen en in gezamenlijkheid dragen we bij aan een veilig Nederland.